

Zápis z 30. pracovného zasadnutia Komisie pre správu národnej domény (ďalej len „Komisia“) zo dňa 13. októbra 2021

Spôsob zasadnutia: online

Prítomní:

- Ben Crawford (ccTLD manažér)
- Peter Bíro (ccTLD manažér)
- Ján Gallo (poskytovatelia internetových služieb),
- Milan Csaplar (používatelia internetu)
- Ondrej Jombik (registrátori domén)
- Tomáš Jucha (predseda Komisie)
- Ivan Liška (podpredseda Komisie)

Prizvaní

- Milada Smreková (MIRRI SR)
- Gustáv Budinský (MIRRI SR)
- Dárius Hatok (SK-NIC)

Program:

Úvod

1. Zmena štatútu Komisie v dôsledku zmeny kompetenčného útvaru na strane ministerstva.
2. Výsledky výzvy pre malé projekty z roku 2021.
3. Návrh Sprostredkovateľa k úprave metodiky hodnotenia projektov.
4. Diskusia k výzvam na rok 2022.
5. Rôzne (Informácie z diania v HLIIG a o postupe pri tvorbe novely smernice č. 2016/1148 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii).

Záver

Priebeh zasadnutia:

Úvodné slovo predniesol p. Jucha, ktorý privítal členov komisie.

P. Jucha sa predstavil a uviedol, že bude v zmysle nového dodatku k štatútu Komisie zastávať funkciu predsedu Komisie ako predstaviteľ MIRRI SR, následne predstavil p. Lišku, ktorý bude ako predstaviteľ MIRRI SR podpredsedom komisie.

P. Jucha doplnil, že na dnešné zasadnutie sú prizvaní p. Hatok, p. Budinský a p. Smreková, ktorú poveril vypracovaním záznamu zo zasadnutia. Po krátkom úvode prešli členovia Komisie k bodom programu.

Prvým bodom bola zmena štatútu Komisie v dôsledku zmeny kompetenčného útvaru na strane ministerstva. Zmeny v štatúte predstavil p. Liška, s ktorými členovia bez námietok súhlasili.

Pri druhom bode p. Jucha členom Komisie oznámil, že Výsledky výzvy pre malé projekty z roku 2021 boli predložené ku schváleniu pani ministerkou s kladným odporúčaním Sekcie digitálnej agendy pre všetkých 12 navrhnutých projektov. Výsledok tohto schvaľovania v danom čase ešte nebol k dispozícii.

K tretiemu bodu vyzval p. Jucha, aby pán Bíro predniesol Návrh Sprostredkovateľa (Nadácia Pontis) k úprave metodiky hodnotenia projektov. Uvedené vychádzalo z faktu, že niektorí úspešní žiadatelia sa v určitom rozsahu opakujú a k Sprostredkovateľovi sa dostávajú spochybnenia korektnosti jeho hodnotení. P. Bíro vysvetlil úvahy Sprostredkovateľa nad rôznymi alternatívami a spôsobmi, ako dosiahnuť, aby sa každoročne neopakovali stále rovnakí víťazní žiadatelia. Po zvážení všetkých pre a proti bolo navrhnuté, že aktuálne by postačovalo obmedziť žiadateľov pri opakovanom podávaní žiadosti o finančnú podporu. Spôsob obmedzenia žiadateľov by bol doplnením textu, prípadne obdobného textu do Výzvy: “Žiadateľom o finančnú podporu nemôže byť subjekt/osoba, resp. projekt, alebo jeho rozšírenie, ktorý bol podporený v poslednej vyhlásenej výzve pre malé projekty Fondu SK-NIC. Takúto formuláciu navrhuje vložiť do výzvy pre malé projekty, ktorá bude vyhlásená v budúcom roku. Pri výzve pre veľké projekty navrhuje použiť znenie výzvy s metodikou tak, ako bolo pri výzve pre malé projekty v roku 2021 (t.j. bez zmeny). Po krátkej diskusii členovia súhlasili s návrhom a zhodli sa, že je ťažké nájsť iný spôsob, ako obmedziť žiadateľov tak, aby to nedokázali obísť. Členovia Komisie v následnom hlasovaní odsúhlasili prednesený návrh.

V ďalšom bode programu p. Jucha otvoril diskusiu k výzvam na rok 2022. Najskôr p. Jucha predstavil návrhy tém za MIRRI SR, ktoré boli nasledovné:

- Digitálna hygiena pre dospelých
- Školenia pre školiteľov digitálnych zručnosti – hľadáme projekty, ktoré dokážu vychovávať novú generáciu školiteľov, podporujeme projekty, ktoré pôsobia nielen vo veľkých mestách, ale ktoré nám zasiahnu aj odľahlejšie oblasti
- Safer internet – bezpečnejší internet pre deti, školenia, tábory, denné tábory, projekty zamerané proti škodlivému obsahu na internete (so zameraním na deti), tvorba vzdelávacieho obsahu (videá, literatúra, atď). (Projekty na tému prevencie a riešenia kyberšikany)
- Digitálne riešenia pre seniorov
- E-kultúra

P. Bíro porovnal návrhy s existujúcimi návrhmi zo strany SK-NIC, ako aj zoznamom, spracovaným v minulom období a skonštatoval významnú zhodu.

Členovia návrhy hodnotili pozitívne a s ďalším návrhom prispel p. Csaplár, ktorý uviedol, že by pozitívne vnímal aj podporu projektov s cieľom digitalizácie v oblasti dopravy. Konkrétne predstavil návrh digitalizácie spôsobu výučby v autoškolách. Aj tento návrh bol vnímaný pozitívne.

Komisia po diskusii ako témy pre najbližšiu výzvu pre veľké projekty odporučila digitálnu hygienu pre dospelých, safer internet (bezpečnosť detí vo virtuálnom priestore) a podporu dopravy prostredníctvom IKT. Spustenie tejto výzvy sa predpokladá počas prvého kvartálu roku 2022. Malá výzva sa následne predpokladá počas septembra budúceho roka.

Pred záverom p. Jucha otvoril **bod Rôzne** a požiadal p. Lišku, aby členom predstavil informácie z diania v HLIIG a o postupe pri tvorbe novely smernice č. 2016/1148 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii.

P. Liška uviedol, že posledné zasadnutie Vysokej skupiny pre správu internetu (HLIIG) sa uskutočnilo 4. júna 2021. Európska komisia (EK) na ňom na úvod stručne informovala o vývoji v 2 oblastiach: Nariadenie EP a Rady, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (Akt o umelej inteligencii – „AIA“) a Digitálnych princípoch v rámci Európskej digitálnej dekády. Následne EK informovala o konaní EuroDIG 2021, ktoré sa

konalo v júni tohto roka a konaní IGF (Internet Governance Forum), ktoré sa uskutočnili v dňoch 6.-10. decembra 2021 v Katowiciach s témou „Internet United“ vo forme hybridného stretnutia. Ďalej EK informovala o prácach v MAG (Multi-stakeholder Advisory Group) v súvislosti s prípravou Stratégie pre posilnenie pozície IGF pre spoluprácu v digitálnom priestore. Komisia potom pokračovala prezentáciou o najlepších praktikách v oblasti ochrany osobných údajov DNS operátormi v Európe.

Nasledovala krátka prezentácia nástrojov na cezhraničnú spoluprácu z dielne Internet & Jurisdiction Policy Network, ktorý umožňuje zasielať žiadosti o elektronický dôkaz priamo poskytovateľovi služby tak, aby boli zachované štandardy na ochranu práv používateľa.

P. Liška ďalej informoval o prezentácii EK ku Stratégii kybernetickej bezpečnosti EÚ v digitálnej dekáde, ktorá odznela v rámci neverejnej časti zasadnutia HLIG. Stratégiu plánuje EK implementovať už túto jeseň, keďže vidí záujem o jej využitie aj v súkromnom sektore. P. Liška vysvetlil, že cieľom stratégie je zvýšiť absorpciu kľúčových internetových štandardov (IPv6, zaužívané bezpečnostné štandardy pre DNS, routing, vyhľadávanie a emailovú bezpečnosť) v úzkej spolupráci s ČS a priemyslom a zároveň propagovať tieto štandardy aj v partnerských krajinách (napr. v Afrike).

Ďalej p. Liška priblížil členom dianie v ICANN, o ktorom EK taktiež informovala počas zasadnutia HLIG. Aktuálny problém, o ktorom sa diskutuje v ICANN je definícia anonymizovaných dát. Ešte stále neexistuje konsenzus ohľadom rozlišovania medzi fyzickou osobou a právnickou osobou (z pohľadu ICANNu), preto EK zverejnila aspoň odporúčania pre tých, ktorí by tak chceli urobiť. Podľa p. Bíra je tento problém iba na úrovni ICANN, nakoľko mnohé krajiny, vrátane Slovenska, to majú vyriešené. Zneužitie DNS zostáva aj naďalej kontroverznou otázkou, hlavne kvôli tomu, kto bude niesť zodpovednosť rôznych zmluvných strán. Aktuálne sú otvorené 3 otázky: 1. zneužívanie DNS z hľadiska nelegálneho a škodlivého obsahu, 2. ako hlásiť zneužitie DNS, 3. aké preventívne opatrenia by sme mali zaviesť. Toto bude jednou z hlavných tém v programe GAC. P. Bíro mal k uvedenému otázku, že nie je zrejmé, čo sa rozumie zneužívaním DNS, keďže DNS je adresácia a teda nemá priamo nič spoločné s obsahom.

V rámci bodu Rôzne sa p. Liška venoval aj príprave na nové kolo gTLDs (generic top level domains), Momentálne sa diskutuje o generických názvoch, hlavne pre rozvíjajúce sa krajiny. Termín pre ďalšie kolo generických názvov je do roku 2023 (EÚ sa chce pripraviť na obranu konkrétnych (regionálnych) mien).

EK na zasadnutí informovala aj o vývoji v súvislosti s čínskym návrhom nového „IP“, ktorý vyvolal obavy, pretože kritizoval existujúcu architektúru (polymorfne siete) z dôvodu nedostatočnosti pre štandardizáciu. EÚ preto začala koordinovať svoj postup, aby tento návrh zastavila. Podarilo sa to, ale je obava, že v budúcnosti môžeme očakávať podobné útoky.

Najbližšie stretnutie skupiny HLIIG sa uskutoční dňa 10. novembra. 2021, pričom agenda stretnutia zatiaľ nebola distribuovaná. Najbližšie stretnutie ICANN72 sa uskutoční 18. októbra 2021.

V závere p. Liška informoval členov Komisie o prebiehajúcich novelizácii smernice NIS (smernice č. 2016/1148 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii).

Jedná sa o novelu v gescii NBÚ, ktorý MIRRI SR v tejto súvislosti oslovilo so žiadosťou o vyjadrenie.

Hlavným cieľom pre naplnenie aktuálneho legislatívneho procesu v Rade je príprava a schválenie „general approach“, pozície Rady k navrhovanému právnemu aktu EÚ revidovanej smernice NIS 2.0. táto úloha spočíva v tom, že zástupcovia všetkých 27 členských krajín musia dospieť k spoločnému konsenzu k návrhu a prijať tak spoločnú pozíciu. Rovnaký postup sa očakáva od Európskeho parlamentu na to aby spolutvorcovia legislatívy mohli následne vstúpiť do spoločného trialógu. Zámer Rady ako aj EP je mať do konca roka vlastnú pozíciu prijatú a schválenú.

Aké povinnosti možno od správcov doménových mien v budúcnosti očakávať a aké budú dopady je možné indikovať zo samotného návrhu Komisie.

NBÚ dáva do pozornosti najmä ustanovenia úvodnej časti recitály 58, 59, 60 a 61 a v normatívnej časti ustanovenie článku 2 podľa kt. sú správcovia mien domény najvyššej úrovne a poskytovatelia služby systému doménových mien zaradení pod rozsah pôsobnosti smernice bez ohľadu na ich veľkosť a podľa prílohy I sú teda označovaní ako „kľúčové subjekty“ v sektore Digitálna infraštruktúra.

Viažu sa tak na nich práva a povinnosti stanovené najmä v článkoch 18, 20, 21, 26, 29 a 31. Navyše povinnosti vo vzťahu k správcovi TLD pri databázach doménových mien a registračných údajoch vymedzuje článok 23.

P. Bíro v tejto súvislosti vyzval MIRRI SR k sprostredkovaniu dialógu s NBÚ, nakoľko NBÚ túto časť aj napriek závažnosti dopadov žiadnym spôsobom so sektorom poskytovateľov doménových služieb nekonzultovalo.

P. Bíro záverom bodu Rôzne informoval členov Komisie o stave slovenskej domény .sk a aktivitách spoločnosti SK-NIC, a.s. najmä v súvislosti s podporou internetovej komunity a digitálnej ekonomiky za obdobie od posledného stretnutia Komisie.

Po tomto bode p. Jucha pre vyčerpanie času zhodnotil zasadnutie komisie za prínosné a pozitívne a následne zasadnutie uzavrel. PodĎakoval členom za účasť a potvrdil, že im zašle zápisnicu k prípadným pripomienkam a doplneniu.